

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΚΟΙΝ.:

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 28-09-2015
Αρ. Πρωτ. 151391/Δ2

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Σχολ. Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής
Αν. Τσόχα 36
11521 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2015-2016

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 42/2015 του Δ.Σ.) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες σχετικά με τη διδασκαλία των μαθημάτων της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου και της Δ΄ τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2015-2016. Συγκεκριμένα:

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Γενικής Παιδείας)

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ και

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Ως διδακτικό εγχειρίδιο θα χρησιμοποιηθεί το Ανθολόγιο Κειμένων της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Γ΄ Λυκείου.

Το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ως μάθημα Γενικής Παιδείας διδάσκεται μία (1) ώρα την εβδομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με ελεύθερη επιλογή κειμένων από τον διδάσκοντα. Η επιλογή της διδακτέας ύλης θα είναι ίδια για όλα τα τμήματα της τάξης του ίδιου σχολείου, προκειμένου να τηρηθεί η ενότητα της διδασκαλίας και της αξιολόγησης. Κατά τη διάρκεια του έτους θα διδαχθούν 8-10 κείμενα ποιητικά και πεζά, αντιπροσωπευτικά όλων των ενοτήτων που περιέχονται στο οικείο σχολικό εγχειρίδιο (Μεταπολεμική και Σύγχρονη Λογοτεχνία, Α΄ Ποίηση – Β΄ Πεζογραφία – Γ΄ Δοκίμιο – Δ΄ Ξένη Λογοτεχνία). Θα διδαχθούν, επίσης, τα γραμματολογικά στοιχεία που συνοδεύουν τα κείμενα που πρόκειται να διδαχθούν αλλά και τα γραμματολογικά στοιχεία που δίνονται στην εισαγωγή κάθε ενότητας.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ και

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Βιβλίο: «**Θέματα Χριστιανικής Ηθικής**» των Μ.Π. Μπέγζου, Α.Ν. Παπαθανασίου

Η διδακτέα ύλη ορίζεται ως εξής:

1. Ο ηθικός προβληματισμός. Η χριστιανική θεώρηση της Ηθικής
2. Εντολές και δόγματα: Συνταγές σκλαβιάς ή δρόμοι ελευθερίας;

3. Η ηθική συνείδηση
4. Τα κίνητρα των πράξεων στην ηθική ζωή
5. Η ελευθερία του ανθρώπου στις επιλογές και στις πράξεις του
7. Το κοινωνικό πρόβλημα
8. Το όραμα της ειρήνης και η πραγματικότητα
10. Το ανθρώπινο σώμα
11. Τα δύο φύλα
12. Η οικογένεια
13. Ο σεβασμός της ανθρώπινης ζωής
14. Βιοϊατρική και ηθική
16. Άρνηση και υποτίμηση της ανθρώπινης ζωής
19. Η Εκκλησία και το οικολογικό πρόβλημα

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ

Από το βιβλίο των κ.κ. Γκίβαλου, Γρηγοροπούλου, Κοτρόγιαννου και Μανιάτη:

Κεφ. 1: Επιστήμη και Κοινωνικές Επιστήμες

Παράγραφος: 1.2.: Η εξέλιξη των κοινωνικών επιστημών μέχρι τον 16^ο αιώνα

Υποπαράγραφοι: 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4.

Κεφ. 3: Θεμελιωτές των Κοινωνικών Επιστημών

Παράγραφος 3.1.: Πολιτική Επιστήμη

Υποπαράγραφοι: 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4

Παράγραφος 3.2: Οικονομική επιστήμη

Υποπαράγραφοι: 3.2.2, 3.2.4.

Παράγραφος 3.4.: Ψυχολογία

Παράγραφος 3.5.: Ανθρωπολογία

Υποπαράγραφοι: 3.5.1, 3.5.4, 3.5.5.

Κεφ. 5: Σύγχρονη Κοινωνική Οργάνωση και Συμπεριφορές

Παράγραφος: 5.1 Η Σύγχρονη Κοινωνική Πραγματικότητα

Υποπαράγραφοι: 5.1.4

Παράγραφος: 5.2 Φαινόμενα κοινωνικού κατακερματισμού που απαιτούν σύνθετη επιστημονική προσέγγιση

Παράγραφος: 5.3 Τεχνολογία και Κοινωνία

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ

Στη Γ΄ Λυκείου οι μαθητές διδάσκονται ή την Αγγλική ή τη Γαλλική ή τη Γερμανική είτε ως μάθημα γενικής παιδείας είτε ως μάθημα επιλογής.

Και στις δύο κατηγορίες μαθημάτων (Γενικής Παιδείας ή Επιλογής) η επιλογή των διδακτικών βιβλίων γίνεται από τον Εγκεκριμένο Κατάλογο Ελευθέρων Βοηθημάτων του Υπουργείου Παιδείας. Το καθένα από τα βιβλία αυτά συνάδει με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, που είναι βασικός όρος για την έγκρισή τους, αλλά αποτελεί διαφορετική πρόταση υλοποίησης του ΑΠΣ, με διαφορετική δομή και δόμηση της ύλης, διαφορετική παρουσίαση των λεκτικών πράξεων, των μορφοσυντακτικών φαινομένων κλπ. Στον σχεδιασμό της διδασκαλίας τους, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να αξιοποιούν το διδακτικό εγχειρίδιο ως ένα «εργαλείο», μεταξύ άλλων διδακτικών μέσων που χρησιμοποιούν, για να επιτύχουν τους γενικούς και ειδικούς διδακτικούς στόχους που θέτουν τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών τα οποία αποτελούν τους βασικούς οδηγούς βάσει των οποίων σχεδιάζεται το μάθημα.

Δεδομένου, ωστόσο, ότι υπάρχει ιδιαίτερη ανομοιογένεια όσον αφορά στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών της Γ΄ Λυκείου που παρακολουθούν το μάθημα της ξένης γλώσσας (είτε ως μάθημα γενικής παιδείας, είτε ως μάθημα επιλογής), θα πρέπει, εκ των πραγμάτων, οι εκπαιδευτικοί να προσαρμόζουν την ύλη και τη διδασκαλία τους στο επίπεδο γλωσσομάθειας των εκάστοτε μαθητών τους αξιοποιώντας

στον μέγιστο βαθμό τις γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές στην προηγούμενη βαθμίδα ή τάξη. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας, πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικοπολιτισμική της διάσταση.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ **Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

❖ **Βόλεϊ:** 1) Πάσα με τα δάχτυλα και τους πήχεις 2) Βολή από κάτω 3) Βολή από πάνω (τύπου τένις) 4) Καρφί 5) Μπλοκ 6) Θέσεις παικτών στο γήπεδο με δύο και ένα πασαδόρο (σύστημα 4-2, 5-1) 7) Πτώσεις χωρίς και με περιστροφή κ.ά.

❖ **Μπάσκετ:** 1) Στάση παίκτη – μετακινήσεις 2) Είδη πάσας 3) Ντρίπλα 4) Στρόβιλος (πίβοτ) 5) Σταμάτημα μετά από ντρίπλα 6) Σουτ από στάση (ελεύθερη βολή) 7) Σουτ με κίνηση (μπάσιμο) 8) Απλές μορφές προσποίησης 9) Απλές μορφές προπετάσματος (σκρην) 10) «Ριμπάουντ» 11) Άμυνα ζώνης (2-3, 3-2, 2-1-2) και «μαν – του –μαν» 12) Απλές μορφές αιφνιδιασμού 13) Ατομικές και ομαδικές ενέργειες (τακτική) άμυνας και επίθεσης, κ.ά.

❖ **Χάντμπολ:** 1) Στάσεις του παίκτη – υποδοχή της μπάλας 2) Είδη πάσας 3) Ντρίπλα 4) Είδη σουτ 5) «Μπλοκ» 6) Θέσεις και τρόποι απόκρουσης του τερματοφύλακα 7) Απλές μορφές άμυνας 8) Απλές μορφές επίθεσης, κ.ά.

❖ **Ποδόσφαιρο:** 1) Είδη πάσας 2) Είδη υποδοχής (σταμάτημα) της μπάλας 3) Προώθηση και έλεγχος της μπάλας (κοντρόλ) 4) Ντρίπλα 5) Κεφαλιά 6) Είδη σουτ 7) «Αράουτ» 8) Είδη λαβών και αποκρούσεων του τερματοφύλακα 9) Θέσεις και συνεργασία παικτών μέσα στο γήπεδο (σύστημα WM, κ.ά.)

❖ **Στίβος:** 1) Εκκίνηση και δρόμος ταχύτητας 2) Άλμα σε μήκος 3) Άλμα τριπλούν 4) Άλμα σε ύψος 5) Σφαιροβολία 6) Ακοντισμός 7) Δισκοβολία, κ.ά.

❖ Γυμναστική

1) Ενόργανη γυμναστική

Απλές κυβιστήσεις – ανακυβιστήσεις

Στηρίξεις απλές και κατακόρυφη

Τροχός

Κυβίστηση σε πλινθίο ή σε εφελτήριο (με ή χωρίς βατήρα) κ.ά.

Απλές, ελεύθερες ασκήσεις εδάφους

2) Ρυθμική γυμναστική

Απλές κινήσεις με σχοινάκια, μπάλες, κορδέλες, στεφάνια, κ.ά. (για τις μαθήτριες)

❖ **Χοροί:** 1) Μακελαρικός (γρήγορος χασάπικος) 2) Σαμαρίνας 3) Καλαματιανός 4) Τσάμικος 5) Πεντοζάλης 6) Ποντιακός 7) Τοπικοί χοροί, κ.ά.

❖ Άλλα αθλήματα

Είναι δυνατό να περιληφθούν στον ετήσιο προγραμματισμό και άλλα αθλήματα και κινητικές δραστηριότητες π.χ. άρση βαρών, πάλη, επιτραπέζια αντισφαίριση, «αερόμπικ» κ.ά., εφόσον υπάρχουν ενδιαφερόμενοι μαθητές και προϋποθέσεις για την οργάνωση του μαθήματος.

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

❖ Βόλεϊ

Τρία θέματα από την Α' και Β' τάξη, τα οποία επιλέγουν οι μαθητές

❖ Μπάσκετ

Τρία θέματα από την Α' και Β' τάξη, τα οποία επιλέγουν οι μαθητές

❖ Χάντμπολ

Τρία θέματα από την Α' και Β' τάξη, τα οποία επιλέγουν οι μαθητές

❖ Ποδόσφαιρο

Τρία θέματα από την Α΄ και Β΄ τάξη, τα οποία επιλέγουν οι μαθητές

❖ **Στίβος**

Τρία θέματα από την Α΄ και Β΄ τάξη, τα οποία επιλέγουν οι μαθητές

❖ **Γυμναστική**

Ένα μέχρι τρία θέματα από την Α΄ και Β΄ τάξη, τα οποία επιλέγουν οι μαθητές

❖ **Χορός:** α)Καλαματιανός β)Τσάμικος γ)Ένας τοπικός

❖ **Άλλα αθλήματα**

Τρία βασικά θέματα από τα αθλήματα τα οποία, παρόλο που δεν περιλαμβάνονται στο αναλυτικό πρόγραμμα, είτε διδάχτηκαν στο σχολείο είτε επιδίδονται σε αυτά (εξωσχολικά) οι μαθητές.

Διευκρινιστική σημείωση

α) Κατά την εξέταση βασικό κριτήριο πρέπει να αποτελεί η ευχέρεια και η επιδεξιότητα με την οποία εκτελείται η άσκηση και όχι το αποτέλεσμα (π.χ. το αν μπει ή όχι το καλάθι).

β) Στη διδασκαλία και εφαρμογή της διδακτέας ύλης πρέπει να προηγούνται τα εξεταστέα θέματα, στα οποία και θα δίνεται κάποια έμφαση και θα πρέπει να γίνονται γνωστά εκ των προτέρων, ώστε οι μαθητές να προετοιμάζονται ανάλογα.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ και

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Από το βιβλίο «Κοινωνιολογία» των κ.κ. Κασμάτη, Παπαϊωάννου, Γεωργούλα και Πράνταλου:

Κεφάλαια:

Κεφ. 1. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία

Κεφ. 5. Εκπαίδευση παράγοντας αναπαραγωγής και αλλαγής της κοινωνίας

Κεφ. 6. Εργασία ανεργία και κοινωνικές ανισότητες

Κεφ. 7. Μορφές και κοινωνικές βάσεις της εξουσίας

Κεφ. 8. Το άτομο, η κοινωνία και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας

Κεφ. 9. Αποκλίνουσα συμπεριφορά: παρεμβατικότητα και εγκληματικότητα

Κεφ. 10. Ετερότητα, διαπολιτισμικές και διακοινωνιακές σχέσεις

Γλωσσάριο

Βιβλιογραφία.

Από το «Τετράδιο Εργασίας και Έρευνας του Μαθητή» ορίζονται ως διδακτέα τα κεφάλαια που αντιστοιχούν στην παραπάνω διδακτέα ύλη του Βιβλίου Μαθητή.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ και

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Από το βιβλίο «Νεοελληνική Λογοτεχνία» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου των Κ. Ακριβού, Δ. Αρμάου κ.ά. θα διδαχθούν τα ακόλουθα:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (ΠΟΙΗΣΗ-ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ)

1. Διονύσιος Σολωμός, «Ο Κρητικός»

2. Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «Όνειρο στο κύμα»

3. Ποιήματα για την ποίηση

- Κωνσταντίνος Π. Καβάφης, «Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου ποιητού εν Κομμαγηνή 595 μ.Χ.»

- Κωνσταντίνος Π. Καβάφης, «Ο Δαρείος»

- Μίλτος Σαχτούρης, «Ο Ελεγκτής»

4. «Σελίδες του Γ. Ιωάννου»:

- «Μες στους προσφυγικούς συνοικισμούς»
- «Στου Κεμάλ το σπίτι»
- 5. Η ποιήτρια Κική Δημουλά:
- «Σημείο Αναγνωρίσεως»

Σημείωση

Τα λογοτεχνικά κείμενα (ποιητικά-πεζά) που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη θα διδαχθούν με τη σειρά που δίνονται παραπάνω, η οποία καθορίζεται από:

α)τη χρονολογική σειρά των κειμένων, σύμφωνα με την κατάταξή τους στην Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και

β)το είδος τους, με στόχο την εναλλαγή ποίησης και πεζογραφίας, ώστε να διατηρείται το ενδιαφέρον των μαθητών.

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος όπως ορίζεται με την με αρ. πρωτ. 96080/Δ2/17-06-2015 Υ.Α (ΦΕΚ Β΄ 1186) για την Ιστορία Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (ΑΕΠΠ)

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος όπως ορίζεται με την με αρ. πρωτ. 96080/Δ2/17-06-2015 Υ.Α (ΦΕΚ Β΄ 1186) για την Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον (ΑΕΠΠ) Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου.

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος όπως ορίζεται με την με αρ. πρωτ. 117242/Δ2/21-07-2015 Υ.Α (ΦΕΚ Β΄ 1652) για την Ιστορία Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Δ΄ τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (ΑΕΠΠ)

ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος όπως ορίζεται με την με αρ. πρωτ. 117242/Δ2/21-07-2015 Υ.Α (ΦΕΚ Β΄ 1652) για την Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον (ΑΕΠΠ) Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής της Δ΄ τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Ιστορίας της Τέχνης είναι ευθύγραμμο χρονολογικά. Διδάσκονται όλα τα κεφάλαια του βιβλίου του μαθητή. Ο εκπαιδευτικός κατά την κρίση του εμβαθύνει μόνο στα σημεία που θεωρεί σημαντικότερα σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους του ΑΠΣ και το επίπεδο των μαθητών. Η διδασκαλία συμπληρώνεται με προβολές σχετικών βιντεοταινιών και εικόνων, επισκέψεις σε εκθέσεις και μουσεία και άλλες δραστηριότητες.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ **Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ**

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα του Ελεύθερου Σχεδίου είναι «ανοικτού» τύπου. Το Ελεύθερο Σχέδιο από τη φύση του αντικειμένου του, αφήνει στον εκπαιδευτικό περιθώρια να προσδιορίσει εκείνος την έκταση των απαιτήσεών του, σε σχέση με το επίπεδο των μαθητών του, με την προϋπόθεση ότι δε θα παραληφθεί καμιά από τις προσδοκώμενες σχεδιαστικές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσει ο μαθητής. Ως διδακτέα ύλη νοείται κάθε πρακτική άσκηση που έχει ως σκοπό την απόκτηση δεξιοτήτων στο σχέδιο «εκ του φυσικού» ώστε ο μαθητής να μπορεί να σχεδιάζει αυτό που βλέπει όπως το βλέπει, χρησιμοποιώντας απλά μέσα όπως το μολύβι, το κάρβουνο και άλλα.

Οι διδακτικές ενότητες που προτείνονται στο ΑΠΣ και στο βιβλίο του καθηγητή με ένθετα κείμενα σημειώσεων για το μαθητή είναι: «Εισαγωγικές Έννοιες», «Παρατήρηση Φυσικού Προτύπου», «Ανάλυση της Μορφής του Φυσικού Αντικειμένου», «Υπολογισμοί και Μετρήσεις», «Στοιχεία Προοπτικής», «Τονικές Διαβαθμίσεις», «Πλαστικά στοιχεία», «Σύνθεση», «Έγχρωμο Σχέδιο», «Εφαρμοσμένες Τέχνες», «Τεχνικές και Υλικά», «Αισθητική της Εικόνας».

ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ **Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ**

Από το βιβλίο «Γραμμικό Σχέδιο» των Μονεμβασίτου Α., Παυλίδη Γ., Παυλίδου Α. θα διδαχθούν τα ακόλουθα:

Κεφάλαια:

1. Εισαγωγή
2. Υλικά, μέσα και όργανα σχεδίασης
3. Οργάνωση - παρουσίαση πίνακα
4. Γραμμές
5. Γράμματα και αριθμοί
6. Γεωμετρικές κατασκευές
7. Κλίμακα σχεδίασης
8. Διαστασιολόγηση
9. Προβολές
10. Προβολές στο αρχιτεκτονικό σχέδιο

ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ **Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ**

Από το βιβλίο «Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων» των κ.κ. Μ. Βαξεβανίδου και Π. Ρεκλείτη:

Κεφάλαιο 1: Η επιχείρηση

- 1.1. Η έννοια της επιχείρησης**
 - 1.1.1. Εισαγωγή
 - 1.1.2. Μορφές Επιχειρήσεων
 - 1.1.2.α. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς
 - 1.1.2.γ. Ο τομέας δραστηριότητας
 - 1.1.2.ε. Η γεωγραφική έκταση των δραστηριοτήτων
- 1.2. Οι Λειτουργίες της Επιχείρησης**
 - 1.2.1. Εισαγωγή
 - 1.2.2. Η Παραγωγική Λειτουργία
 - 1.2.3. Η Εμπορική Λειτουργία
 - 1.2.4. Η Οικονομική Λειτουργία
 - 1.2.5. Άλλες Λειτουργίες της Επιχείρησης
- 1.3. Η Επιχείρηση ως Κοινωνική Οργάνωση**
 - 1.3.1. Εισαγωγή

- 1.3.2. Η Κοινωνική Ευθύνη των Επιχειρήσεων
- 1.4. Το περιβάλλον της Επιχείρησης**
- 1.4.1. Εισαγωγή
- 1.4.2. Κατηγορίες του Εξωτερικού Περιβάλλοντος
- 1.5. Οι Επιδιώξεις της Επιχείρησης**
- 1.5.1. Εισαγωγή
- 1.5.2. Η Αποτελεσματικότητα
- 1.5.3. Η Αποδοτικότητα
- 1.5.4. Η Παραγωγικότητα
- 1.5.5. Η Ανταγωνιστικότητα

Από το Κεφάλαιο 2: Οργάνωση και Διοίκηση

2.2. Η έννοια της Διοίκησης

- 2.2.1. Εισαγωγή
- 2.2.2. Η επιστήμη της Διοίκησης Επιχειρήσεων

2.3. Οι γνώσεις, οι ικανότητες και τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων διοικητικών στελεχών

- 2.3.1. Γνώσεις
- 2.3.2. Ικανότητες
- 2.3.3. Χαρακτηριστικά προσωπικότητας

2.4. Οργάνωση και Διοίκηση (Management)

- 2.4.1. Οργάνωση και Διοίκηση
- 2.4.2. Ιστορική εξέλιξη του management
- 2.4.3. Οι λειτουργίες της Οργάνωσης και Διοίκησης

Από το Κεφάλαιο 3: Οι Διοικητικές Λειτουργίες της Επιχείρησης

Οι Διοικητικές Λειτουργίες της Σύγχρονης Επιχείρησης (σελ. 125-126)

3.1. Η λειτουργία του Προγραμματισμού

- 3.1.1. Εισαγωγή

3.2. Η λειτουργία της Οργάνωσης

- 3.2.1. Εισαγωγή

3.3. Η λειτουργία της Διεύθυνσης

- 3.3.1. Εισαγωγή
- 3.3.2. Ηγεσία
- 3.3.3. Ισχύς-Εξουσία
- 3.3.4. Παρακίνηση
- 3.3.4.α Θεωρίες Παρακίνησης
- 3.3.6. Συντονισμός και Επικοινωνία

3.4. Η λειτουργία του Ελέγχου

- 3.4.1. Εισαγωγή

Οι ερωτήσεις και οι ασκήσεις που αντιστοιχούν στις ανωτέρω ενότητες.

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτ. Διανομή

- Δ/ση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
- Αυτ. Δ/ση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης

- Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης